

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vaja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Londonski brodovni sporazum pred spodnjo zbornico

MACDONALD BRANI V PARLAMENTU SPORAZUM IN ODKLANJA BALDWINOV PREDLOG ZA USTANOVITEV POSEBNEGA ODBORA ZA PROUČEVANJE TEGA SPORAZUMA.

LONDON, 3. junija. Ministrski predsednik Macdonald je na včerajšnji seji spodnje zbornice z vso odločnostjo nastopil proti Baldwinovemu predlogu za ustanovitev posebnega odbora za proučevanje londonskega brodovnega sporazuma in pri tem zlasti opozarjal na posledice, ki bi nastale, če bi vlada ta predlog sprejela, ker bi se v tem primeru izpremenila procedura v odnosih med eksekutivno in spodnjo zbornico. Proračuni armade, brodovja in letalstva bodo tako predloženi zbornici, ki bo imela potem priliko, da vsa vprašanja, ki so v zvezi z brodovnim sporazumom, natančno prouči. Kar se tiče londonskega brodovnega sporazuma, ne more nikdo dvomiti, da bi se oboroževanje na morju

silno povečalo, ako ne bi prišlo vsaj do delnega sporazuma. Povečati bi se moral seveda tudi brodovni program angleškega imperija. Kaj je vlada na brodovni konferenci hotela, je popolnoma jasno. Hotela je očuvati mir in preprečiti razmetavanje denarja za nepotrebno oboroževanje. Udeležili smo se, je nadaljeval Macdonald, konference 5 pomorskih velevladi, dobili pa smo sporazum 3 držav, s katerim je napravljen prvi korak na potu k razorožitvi. Vendar pa še vedno delamo na to, da bo sklenjen končno tudi sporazum 5 velevladi. Macdonald je končno izrazil upanje, da bo zbornica odklonila resolucijo opozicije, ki izreka vladi nezaupnico in odobrila londonski brodovni sporazum.

Priznanje Slovincem

Povodom otvoritve X. ljubljanskega velesejja je zagrebški gospodarsko-politični dnevnik »Jugoslovanski Lloyd« objavil na adresu Slovencev članek, ki je — morda celo nekoliko pretirana — himna na slovensko odpornost, na gospodarski in kulturni napredek Slovencev in zasluži, da ga v kratkih potezah registriramo.

V zdravi gorski naravi — pravi članek —, na eni strani v kleščah Italijanov, na drugi Nemcev so se Slovenci skozi stoletja razvijali na posebni in težji način nego ostala plemena našega naroda. Pri Srbih in Hrvatih so bili nosilci politične, ekonomske in kulturne zgodovine kralji, bani, župani in narodno plemstvo, Slovenci pa ali sploh niso imeli, ali pa le malo, takih glavnih junakov in nosilci slovenske usode so bili slovenski kmet in oni kmetijski sinovi, ki so se s svojim znanjem in sposobnostjo dvignili nad površino, ne da bi pozabili, da so Slovenci. Tako so Slovenci, ohranivši vse vrline in slabosti kmeta, postali in ostali odpornejši nego oni, ki so pisali svojo zgodovino z mečem in guslami. Postali so realisti, jasno videč, da vsa zgodovinska slava, vsa bojna junaštva in sijajni naslovi ne koristijo v stalni življenjski borbi toliko, kolikor urejen dom, dom, pridobivanje in ustvarjanje ekonomskih vrednot. Borbe z nevarnostmi in težavami narave in mučna obramba, da ne utonejo v morju močnejših in kulturnejših Nemcev in Italijanov, so napravile Slovence močne in odporne.

Kljub temu pa se Slovenci niso navzeli egoizma, ampak imajo največ smisla za koristno ustvarjanje in državotvornost, in največjo širokogrudnost, da jim vsak kraj v državi postane mil in koristen kakor Slovenija. Zato jih tudi povsod najdemo, v vsaki pokrajini naše države, povsod vsak v svojem poklicu marljivo in vestno vrši svoj posel v svojo in v korist celote. Slovenci se ne bavijo z brezkoristnimi posli in osnovami, kakor Hrvati in Srbi, ki puščajo pri tem mnogokrat iz vida največje potrebe sedanosti in bodočnosti. Od Slovencev, dasi so najmlajši bratje, se morajo drugi mnogo učiti.

X. jubilejni mednarodni velesejem v Ljubljani jasno kaže, da Slovenci na vseh gospodarskih področjih sistematski in solidno delajo in napredujejo. Uspelo jim je, da so tekom 10 let poleg tuje industrije ustvarili tudi svojo, čisto narodno slovensko in solidno industrijo. Slovenci polagoma, a sigurno zavzemajo glavne položaje, vodijo kontrolo nad gospodarstvom in izrivajo tuje, nenacionalne elemente. Njihovo združništvo je tako popolno in dobro vodeno, da je smatrati slovenskega kmeta kot najbolj zasigurnega ne samo v naši državi, ampak tudi v celi srednji Evropi. Slovensko denarstvo, kojega glavna moč je v hranilnicah, posojilnicah in nekaterih popolnoma slovenskih bankah, je solidno, obrestna mera najcenejša in poslovanje brezhibno.

Zeppelin na povratku u Evropo

LAKEHURST, 3. junija. Zrakoplov »Graf Zeppelin« je včeraj ob 9.12 odletel zopet proti Evropi. Ob 9.58 je plul nad Newyorkom in krenil potem proti vzhodu. Ker so vremenska poročila ugodna, bo zrakoplov najbrže že v 50 urah dosegel evropsko celino.

Nova usodna poplava u južni Franciji

PARIZ, 3. junija. V južni Franciji so vsled večdnene deževja nastale zopet usodne povodnji. Vsi dotoki Garonne so prestopili bregove in poplavi velike predele plodovitih pokrajin. Številna selišča so pod vodo. Celine pokrajine so poplavljene in nudijo podobno sliko, kakor v pretekli spomladi o priliki strahovite poplave. Tudi sedaj so morali izprazniti celo vrsto vasi in trgov. Povoden je porušila veliko število hiš. Posebno občutna je škoda v vinogradih, kjer so valovi odplavili najboljše zemljo. Že po površni ceniitvi gre v milijone.

Požar u umobolnici

LONG ISLAND, 3. junija. V tukajšnji državni umobolnici je tekom enega leta nastal sedaj že četrti silen požar, ki je popolnoma upepelil poslopje, v katerem so bile nastanjene strežnice. 28 oseb, med njimi 9 gasilcev, je bilo pri reševanih del več ali manj težko ranjenih. Bolniško osebje je moglo 6000 bolnikov, med katerimi je bila večina težkih blaznikov, le z največjim naporom spraviti na varno, ker se je bolnikov polastila silna panika, ko je prišlo med požarom tudi do eksplozij. Bolniške strežnice so se vsled naglega razširjanja požara mogle rešiti le tako, da so poskakale na razpete rjuhe.

V tem je uspeh, moč in garancija za dobro bodočnost slovenskega gospodarstva. Naravno, da Slovenci ljubosumno čuvajo te svoje gospodarske pridobitve, ki pomenijo pridobitve cele države in celega naroda. Nazivati to egoizem ali separatizem, nima smisla, zakaj dejst-

Pobil ženo in zažgal hišo

LJUBLJANA, 3. junija. Davi so pripeljali v tukajšnje splošno bolnico iz Sv. Ruperta na Dolenjskem posestnico Marijo Bartolovo, ki je imela težko rano na glavi in močne opekline po vsem životu. Na vratu se je vrh tega poznalo, da jo je nekdo davil. Ko je prišla k zavesti, je izpovedala, da jo je njen 10 let mlajši mož Josip Bartol pobil najprej s kolom na tla, da se je onesvestila, potem pa jo je pričel še daviti in je končno zažgal tudi hišo, misleč, da bo v njej zgorela, a so jo ljudje še pravočasno rešili. Bartola zasleduje orožništvo, vendar ga dosedaj še ni bilo mogoče najti, vsled česar se domneva, da je najbrž izvršil samomor.

Rodbinska drama u Lincu

LINC, 3. junija. V stanovanju neke tukajšnje uradniške rodbine se je odigrala preteklo noč pretresljiva rodbinska žalogra. Ob 11. ponoči so zadoneli iz stanovanja rodbine Mayerhofer v prvem nadstropju v Grillparzerjevi ulici 4 streli, ki so zbudili vse sostanovce v hiši. Redarji in sosedji so takoj vdrli in našli v spalnici 48letno železničarsko vdovo Terezijo Mayerhofer v mlaki krvi v posteli mrtvo. Njen sin Ivan je takoj priznal, da je ustrelil svojo mater. Izjavil je, da je imela neozdravljivo bolezen v črevesju in da je tako strašno trpela, da tega ni mogel več prenašati.

Strela ubila tri nogometaše

PLZEN, 3. junija. V Blatnicah se je vršila preteklo nedeljo nogometna tekma. Ker je nenadoma nastala nevihta, so se mnogi igralci zatekli v bližnji gozd. V drevo, pod katerim je stalo šest oseb, je nekaj trenutkov nato tresčilo. Tri osebe so bile takoj mrtve, ostale tri pa težko ranjene, da ni nobenega upanja, da bi okrevale.

je, da slovenski napredek, sistematičnost, uspeh in sposobnost s periferije koristno uplivajo tudi na notranjost države, na celoto.

Vsekakor, odlično priznanje uglednega glasila naše narodno-gospodarske politike

Najboljša jed

je nepopolna, ako Vam po njej manjka Mocca-kava. Ako zavžijete po jedi skodelico kave in pokadite cigareto, imate prijeten mir in se iznebite neprijetnega občutka sitosti. Ako je Mocca-kava pripravljena iz pristne zrnate kave, spada že iz zdravstvenih ozirov k vsakemu obedu.

JULIO MEINL, uvoz kave, Maribor
Gosposka ulica 7.
Ustanovljeno 1862. XII

Toča v okolici Slovenske Bistrice.

Včeraj popoldne, ko so se tudi nad Mariborom zbrala kopa oblakov, se je nad Slovensko Bistrico in okolico vsula debela toča, ki pa je k sreči trajala le kratek čas. Največ škode je na mladem krompirju, kjer je v hipu oklestila cvetje in listje. Tudi v nekaterih vinogradih se je prav grdo udejstvovalo.

Smrtonosen padec z vozečega vlaka.

Potnikom tržaškega osebnega vlaka, ki pasira krog 11. dopoldne postajo Slivnico, se je nutil včeraj razburljiv prizor. Ko je vlak šel v postajo, je stopil 85letni posestnik Ivan Žizek iz Črete skozi odprta vrata voza. Po nesreči je stopil mimo stopnice in padel v nasprotno smer. Obležal je s težkimi poškodbami na glavi, obeh rokah in kolenih. Avizirani reševalni oddelček je ponesrečenega starčka odpeljal v bolnico, kjer pa je nekaj ur po prevozu podlegel poškodbam. Pokojnik je bil daleč naokrog spoštovan gospodar in znan po svojih modrih očanskih izrekih.

Roditeljski sestanek na 2. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici

je zbral dne 28. maja lepo število mater, učiteljstvo in mladino. Najprej se je poklonila mladina materam s petjem, z deklamacijami in predavanji ter z glasovirnimi točkami. Potem je sledil prost razgovor med starši in učiteljstvom z ozirom na aktualna vprašanja glede mladinske vzgoje. Drugi roditeljski sestanek je pokazal, da raste zanimanje za šolo in vzgojno delo, kar je gotovo jako razveseljav pojav, kajti strnene vrste staršev in učiteljstva so prvi porok za uspešno delo.

Današnja policijska kronika

izkazuje tri aretacije: I. B. je moral v celico radi nedostojnega vedenja, E. P. radi tatvine in I. H. radi nedovoljenega prodajanja sladolea. Slednjega so kmalu izpustili. Razen tega je bilo vloženih 25 tdkdanjega znača

Beg z dežele in izseljevanje

NOVE TEŽNJE PODEŽELSKEGA LJUDSTVA. — POSLEDICE BEGA V MESTA. — OMEJITEV IZSELJEVANJA IN PRISELJEVANJA.

Moderna doba, posebno pa doba po svetovni vojni, je rodila skoraj v vseh evropskih državah zanimiv, a obenem škodljiv pojav bega z dežele v mesta. Vse, kar čuti v sebi neko višjo prirodno inteligenco, mirno in lahkomisljeno zapušča svojo rodno zemljo, starše, brate, sestre, prijatelje in si skuša v mestu najti »lažlega« in »boljšega« zasluzka. Koder je ta beg z dežele produkt prenapetega naraščanja prebivalstva in koder je razvoj industrije, trgovine, prometa itd. v mestih dovolj nagel, ta beg z dežele v mesta ni škodljiv. Dežela ohrani zadostno število poljedelskih delovnih moči, mesto pa more vsem odvisnim nuditi zasluzka in kruha.

Popolnoma drugače pa je v deželah in državah, kjer se prebivalstvo le sorazmerno obnavlja in koder tudi mesta ne napredujejo nenormalno naglo. Med take dežele in države spadata tudi Slovenija in sploh Jugoslavija. Statistika zadnjega desetletja, v kolikor je bila izvedena in znana, dokazuje, da se Slovenci ne množimo tako, kakor bi si kdo mislil, pa tudi naša mesta, Ljubljana, Maribor, Celje itd. so v primeri z mesti drugod le prav neznatno napredovala. Kljub temu pa je beg z dežele v mesta tudi pri nas zavzel tak obseg, da postaja od dne do dne nevarnejši in usodnejši, ker jemlje na eni strani našemu poljedelstvu in sploh kmetijstvu preveč nujno potrebnih delovnih moči, naša mesta pa prenapolnjuje z delavci, pocienjuje delo in množijo brezposelnost.

Posredna posledica tega bega z dežele v mesta pa je naposled tudi beg v tujino. O njem smo že pred meseci konstatirali, da nam jemlje ves prirastek in najboljše moči in zanimivo je, da je do istega zaključka prišel sedaj tudi izseljeniški komisariat v Zagrebu. Ugotovil je, da se iz Slovenije izseljuje mnogo

preveč ljudi v tujino kakor bi bilo treba in da odhajajo v svet pred vsem taki, ki bi bili potrebni doma in ki bi si tudi brez nadaljnjega lahko ustvarili zadovoljivo existenco. Pri tem pa trpi naša dežela, ki nazaduje in propada, trpe pa tudi izseljenci sami, ker v tujem svetu ne najdejo tistega, kar so pričakovali in se čisto popolnoma izgube.

Zaradi tega je izseljeniški komisariat sklenil, da bo v bodoče storil vse, da se tako nepotrebno in nezdruvo izseljevanje iz Slovenije prepreči. In prvi ukrep, ki ga je komisariat storil, je, da se bodo odslej izdajali potni listi za tujino samo onim slovenskim delavcem, ki bodo dokumentarno dokazali, da so brez posla in da v domovini zares niso mogli in ne morejo najti zasluzka in kruha. Razen tega bodo pa morali izseljenci tudi dokazati, da imajo v kraju, kamor se nameravajo izseliti, zanesljivo zagotovilo zasluzka in dela.

Spričo prvotno omenjenega moremo ta sklep izseljeniškega komisariata v Zagrebu najiskreneje pozdraviti, ker v njem vidimo prvo rešitev tega perečega narodnega in državnega, obenem pa tudi gospodarskega, socialnega in kulturnega problema. Blazno, brezmišlno in pustolovsko siljenje našega ljudstva v tujino moramo zmanjšati na najpotrebnejši minimum, ako si hočemo zagotoviti zdrav in normalen razvoj v bodočnost. Vzporedno s tem pa je prav tako nujno potrebno, da se nekaj ukrene tudi proti samemu begu z dežele v domača mesta. Naše podeželsko ljudstvo je treba zopet naučiti, da bo prav tako spoštovalo plug kakor tovarniški stroj, oziroma še bolj, ker zemlja je vedno in bo vedno bolj zanesljiva rednica pridnih in podjetnih, kakor pa je in kdaj bo tovarna. Zato pa omejimo tudi priseljevanje v mesta!

darovanje, povzdigovanje in obhajilo. Ta delitev se je ohranila iz prvih krščanskih vekov po zaslugi sv. Ivana Zlatoustega, ki je definitivno uredil mašni obred; v zahodni cerkvi se je sčasoma zelo poenostavila, zlasti je prvi del mnogo krajši.

V cerkvi so od nekdaj igrali važno vlogo pri liturgiji verniki s svojimi vzkliki (Gospodi pomiluj, Alleluja, Amen in sl.) in s petjem raznih himen, antifon, posameznih psalmovih stihov in dr. Pozneje se je vloga občinstva poverila izbranemu pevskemu zboru, ki je skozi stoletja pel le enoglasno. Od druge polovice 18. stoletja dalje pa se je pričelo z večglasnim petjem, toda vedno brez vsake instrumentalne spremljave, ki je v vzhodni cerkvi izključena. Tako se je ubranost mirnih harmonij, zmernih in v liturgijo zanesel nov osvežujoč duh, vendar občutka polni melodični poleti, recitativno petje v akordih so le povečali tajnostno vsebino obreda samega in ga zaodeli v še večjo mističnost. To petje je postalo za vzhodno cerkev naravnost tipično in samobitno.

Liturgija op. 79, ki jo je napisal Aleksander T. Grečaninov, ima vse te lastnosti v obilni meri in še mnogo več, ker iz njegove glasbe pronica tudi ruska folklor. Skladba je novejšega datuma (1923), je tudi v momentih modernejših nagibov blagoljubna in se prištevata k najboljšim delom te vrste. Iz vseh točk ve je visok umetniški duh z globoko vernostjo in par značilnih motivov združuje vse točke v impozantno celoto. Srečavamo točke širokega razmaha kakor so Antifone ali pa veličastna obhajilna pesem, točke v recitativnem stilu s spremljavo mumiľajočega zbora kakor Vero in Litanije, lahno izvedeno himno Materi Božji, neprekosljivo občuten Oče naš in med drugim posebno nežno Kerubsko pesem, ki se zdi, kakor da jo je komponist zajel v eterskih sferah, da ne pozabimo na najrahljšo točko: Trosvetlo pesem in na mogočen Hozanna. Zbor je ves čas zaposlen v bogati barvitosti, ki jo povečajo razni solisti. Skratka, vsa kompozicija predstavlja nekaj čisto svojega in mora zapuščati v vseh najgloblji utis.

Mariborski in dnevni drobiž

Imenovanja v sodni službi.

Za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru je imenovan g. Julij Koder, starešina srezkega sodišča v Marenbergu; za sodnika v Gornji Radgoni g. Andrej Levstek, sodnik v Kozjem; za sodnika v Kozjem g. dr. Hinko Lučovnik, sodniški pripravnik v Ljubljani.

Službeni list

banske uprave dravske banovine objavlja v številki z dne 31. maja zakon o pobijanju nelojalne konkurence, zakon o paktu prijateljskega poravnavanja in sodnega razpravljanja med Jugoslavijo in Grško ter pravilnik za izvrševanje zakona o dobrovoljcih glede dodeljevanja zemlje in kolonizacije.

Rabite pri napravi ribizovega vina čistogojene kvasnice.

Obče znano je, da sok ribizovih jagod le težko prevreje, to pa radi tega, ker navadno ni na jagodah prirodnih kvasnic, ki bi vzbudile alkoholno vrenje v soku ribizovih jagod. Razumni ljudje odpravijo omenjeni nedostatek s tem, da si kupijo na Kmetijskih poskusnih in kontrolnih postajah čistogojene kvasnice. Taki sadni most vre naglo, če je cepljen s čistogojenimi kvasnicami in osobito tedaj, če se doda soku še malenkostna množina amonijevega klorida za prehrano kvasnic. Zato se vsakemu toplo priporoča nakup kultur kvasnih glivic, ki stanejo le 2 Din komad.

Smrtna kosa.

V splošni bolnici v Mariboru je umrl večeraj 75letni posestnik Franc Fischereider iz St. Ilja. Njegovo truplo prepeljejo jutri v njegov rojstni kraj. Blag mu spomin!

Krajevna protituberkulozna liga v Slov. Bistrici.

V nedeljo, dne 1. junija se je vršil v mestni posvetovalnici v Slov. Bistrici pod vodstvom upravitelja ekspoziture OUZD v Mariboru Franca Stenovca sestanek radi ustanovitve krajevene protituberkulozne lige v Slov. Bistrici z izvolitvijo članov v pripravljalni odbor. Za predsednika je bil izvoljen g. dr. Simon Jagodič, ostali odborniki pa so: g. dr. Schaubach, odvetnik in župan, g. dr. Černež, zdravnik, ga. Otilija Feigel, upraviteljica šole, gđc. Anica Loger, učiteljica, g. Ivan Šolinc, kaplan, g. Vinko Gornjak, hotelir, g. Ivan Mlinar, uradnik, g. Peče, tajnik mestne občine, g. Ivan Zurač, lesni trgovec in g. Mondini, lekar.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mariborskemu mestnemu fizikatu je bilo od 22. do 31. maja prijavljenih skupno 15 primerov obolevnosti na nalezljivih boleznih v mariborskem mestnem okolišu in sicer: 8 primerov škrlatinke, 2 davice, 4 šena in 1 primer nalezljivega vnetja možgan, ki je končal s smrtnim izidom.

Pritožbe proti odmeri pridobnine.

O pritožbah, vložnih iz mariborske mestne občine proti odmeri pridobnine in pavšaliranega davka na poslovni promet za davčno leto 1929 in davka na poslovni promet po knjigi opravljenega prometa za davčno leto 1928 kakor tudi o še nerešenih pritožbah proti pridobnini in dohodnini za prejšnja leta, bo razpravljala reklamacijski odbor dne 11. junija, pričeni ob 8. zjutraj v prostorih finančnega inšpektorata v Mariboru, soba št. 63.

Poskusno škropljenje sadnega drevja z motornimi, ročnoprevoznimi in samodelnimi nahrbtnimi škropilkami se bo vršilo v petek, dne 6. junija ob 9. dopoldne na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Zanimanci se vabijo k obilni udeležbi.

Konkurz.

Notico z dne 30. maja popravljamo v toliko, da je v konkurzu tvrdka Rupert Jeglitsch, katero vodi Jeglitscheva soproga in ki je naslednica bivše t. rdeke Franc Frangesch.

Urarske in juvelirske trgovine bodo na binkoštno nedeljo glasom sklepa zadrage urarjev itd. zaprte. Zato se naproša cenjeno občinstvo, da si preskrbi birmanska darila pravočasno. Cene za birmanska darila so znatno znižane.

Milijonski dobiček zadet v Ljubljani.

Pri večerajšnjem žrebanju državne razredne loterije je zadela premijo v znesku 1.200.000 Din srečka št. 49.428. Ena četrtna te srečke je bila prodana v Zadrugi hranilnici v Ljubljani, od katere dobiva srečke tudi mariborska podružnica »Jutra«, druga v Bosni, tretja v Zagrebu, četrta pa v Srbiji. Na vsako odpade torej dobiček 300.000 Din. Prvič, odkar je uvedena državna razredna loterija, je deležna letos milijonskega nje-nega dobitka tudi Ljubljana, kjer se občinstvo največ poslužuje zbirke srečk Zadrugne hranilnice. V Ljubljani je zadela dobiček, kakor se nam poroča, neka slabo situirana gospa. Opozorjamo vse, ki iščejo sreče v državni razredni loteriji, da bo Zadruga hranilnica pravočasno priložila vsem slovenskim listom naročilnice za srečke za prihodnje kolo. Na razpolago bodo tudi v upravi »Jutra« in »Večernika« in naj občinstvo pridno sega po njih!

„Park kavarna“

v sredo velik koncert s spremljanjem harfe

Švicarska »Harmonija« na potu do Maribora.

S 1. junijem se je 400 pevcev »Harmonije« napotilo na inozemsko umetniško turnejo. Svobodni Švicarji in zastopniki prave umetnosti bodo prekoračili, povsod prisrčno sprejeti, mejo za mejo; ustavili se bodo na Dunaju, potem obiščejo Bratislavo ter nadaljujejo pot v Budapešto, iz države v državo, od naroda do naroda. Da si tak mogočen pevski zbor izbira le velika mesta, je jasno. Izjemo bo napravil le pri Mariboru, ki ga bo posetil naravnost iz Budapešte na binkoštno nedeljo popoldne; tu pripravljajo Glasbena Matica Švicarjem prisrčen sprejem, ki se ga bo udeležil tudi švicarski konzul iz Zagreba, dr. Weber. O podrobnostih bomo poročali.

Zopet tatvina dvokolesa.

Iz veže Mestne hranilnice je še neizsledeni tat odpeljal dvokolo znamke »Waffenrad« št. 3.132.-494, last Ivana Kranjca, premikača na državni železnici, ki ima okrog 2000 Din škode.

Zanimivo je opazovati,

kako napreduje naše ljudstvo tudi glede obutve. Vedno več ljudi nosi gumijaste podpetnike, vedno hitreje se razširja ta predmet tudi pri nas. Priznati je treba, da je to pametno. Palma-podpetnik vzdrži ne samo dalj časa kot usnje, temveč se hodi z njim tudi tako mirno in elastično kakor na preprogi. Palma-podpetniki ščitijo telo in drage čevlje in so cenejši kot usnje. Mnenja smo, da naj vsakdo, kdor drži kaj na svojo zunanost, nosi Palma-podpetnike.

Sobota 7. junija

binkoštna vrtna veselica v Veliki kavarni

Slovensko obrtno društvo

opozarja obrtniški naraščaj, da uživa izredno ugodnosti za obisk velesejma v Ljubljani. Vstopnina za vsakega udeleženca znaša samo Din 3, izvemši spremljajoče zadrugne funkcionarje odnosno učitelje, ki so prosti vstopnine. Za vse udeležence se dobi v velesejski pisarni samo po ena vstopnica. Izredno znižana je tudi železniška vozna cena. Obisk velesejma je velikega vzgojnega pomena za naraščaj in se toplo priporoča.

Cercle français.

Alliance française je podarila našemu krožku izredno lep gramofon z velikim številom raznovrstnih plošč, ki jih bomo preizkusili jutri, 4. tm. ob šestih zvečer, v naši čitalnici. Vsi člani društva so vabljeni k temu prvemu koncertu. — Francoski institut v Ljubljani, ki bo priredil dne 5. tm. ob 20. uri v dramskem gledališču soarejo z glasbenimi in recitacijskimi točkami in dvema saloigrami, vabi vse naše člane na to prireditev.

Zobozdravnik dr. Kac

se je vrnil ter zopet redno ordinira v Aleksandrovi cesti 23

Mariborsko gledališče

Torek, 3. junija ob 20. uri »Na fronti stre Zive«. Ab. A. Kuponi. Zadnjič.

Sreda, 4. junija. Zaprto.

Četrtek, 5. junija ob 20. uri »Bobrov kozuh«. Premijera. Proslava 35letnice ge Štefe Dragutinovičeve. Izven.

Petek, 6. junija. Zaprto.

Sobota, 7. junija ob 20. uri »Pravljica o rajski ptici«, ab. B. Kuponi. Zadnjič.

Celjsko gledališče.

Sreda, 4. junija ob 20. uri »Pravljica o rajski ptici«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Svečana proslava 35letnice ge Štefe Dragutinovičeve bo v četrtek, 5. tm. Ob tej priliki se bo vršila premijera tatinske komedije nemškega znamenitega pisatelja G. Hauptmanna. Naša jubilarntka bo v njej nastopila v glavni vlogi perice Wolfvke. Brezdvomno se ji bo marib. občinstvo oddolžilo za dolgoletni trud in bo pri premijeri zasedlo gledališče do zadnjega kotička. Predstava se bo vršila izven, režira g. J. Kovič.

»Herman Celjski« kot kmečka predstava. Tretja in obenem poslednja predstava, namenjena izključno okoličanom-kmetovalcem, se bo vršila na binkoštni ponedeljek, 9. tm. ob 15. uri pri najnižjih cenah 2—8 Din. To pot se bo uprizoril znamenit komad iz domače zgodovine, Novačanova drama »Herman Celjski«. Opozorjamo okoličane-kmetovalce, da izrabijo to poslednjo priliko v tekoči sezoni.

H cerkvenemu koncertu Glasbene Matice

ki bo jutri, dne 4. tm. ob 20. uri v mariborski stolnici in pomeni za naše mesto novost, so gotovo potrebna nekatera pojasnila, ki naj tu sledijo:

Z liturgijo označa vzhodna cerkev ves mašni obred, ki se deli na dva neenaka dela: v liturgijo »oglasenih« ali katehumenov, obstoječo iz raznih prošni, antifon in sl., trajajočo vključno do evan-gelija ter v liturgijo vernih, t. j. že krščenih članov cerkve, vsebujočo vero-

Panевropa husitskega kralja

IDEJA KRALJA JURIIJA PODJEBRADSKEGA O EVROPSKI UNIJI PRED POLTISOČLETJEM. — HUSITSKI KRALJ KOT POLITIK VELIKEGA FORMATA. — NOVA ČSR NOSITELJICA IDEJ HUSITSKE DRŽAVE.

V majskem zvezku revije »Sozialistische Monatshefte« je objavil znameniti publicist Feliks Stössinger zanimivo studijo o »Kontinentalni politiki početkom novega veka«, v kateri se zlasti bavi z znanimi načrti kralja Jurija s Podjebra o evropski uniji pod vodstvom Francije. Povdarja, da ideje tega kralja niso propadle, ampak da so jih prevzeli Henrik IV., abbé Saint Pierre, Rousseau, Kant, Saint Simon in da so prešle tudi v novo dobo.

Stössinger obeležuje husitskega kralja kot politika velikega formata, ki je prvi postavil postulat evropske zveze. Ta postulat je bil v tesni zvezi s političnimi boji češkega naroda, ki je bil v mnogih pogledih za cela stoletja pred svojimi sosedi. Češki narod se je z dvema načeli postavil na zgodovinsko zelo napredno stališče: z narodnostnim principom in z demokracijo. Ta sila je bila v češkem narodu že 30 do 50 let pred Jeanne d'Arc živo vsebovana, močnejše ko kjer koli drugje. Husitstvo je verski izraz nacionalne in demokratske volje naroda. Husitska država je bila prva evropska laiciistična država. S svojimi nacionalnimi in demokratičnimi energijami je vezal češki narod zelo zdrav realen in versko intuitiven čut. Njegova originalnost je v razvoju demokratske vojne umetnosti na eni in v politiki sporazumov z drugimi narodi, v postavljanju daljnih političnih ciljev na drugi strani.

Kralj Jurij Podjebraški je skušal izolacijo svoje države napram papežstvu in njegovim zahtevam po posvetni moči paralizirati z zvezo evropskih držav in tako tudi odstraniti celo vrsto notranjih konfliktov med celimi. Tudi turško nevarnost je spoznal bolje nego njegovi sovrstniki.

Njegov prvotni načrt je bila zveza Češke, Ogrske, Poljske, torej nekakša Mala antanta, ki bi naj pozneje s Francijo napravila večjo antanto in iz te bi naj vznikla zveza vseh evropskih držav. Misel evropske unije ni bila na sebi nova. Revolucionarno in novo na husitskem načrtu pa je bila obnova evropske unije izven srednjeveškega papeštva. Ta ideja, da se izven papeške posvetne moči ustvari zveza Evrope, pa ni bila v nasprotju s pravimi nalagami cerkve.

Pri uresničenju svojih načrtov pa je imel Jurij Podjebraški enake težave kakor 350 let pozneje Napoleon. Deloma mu niso zaupali, deloma se niso dali prepričati. Pogajanja češkega poslanika z dvorom v Parizu so doživela neuspeh radi taktičnih potez cerkvene diplomacije, ki je prihajala celo s popolnoma »modernimi« argumenti, da bi ta evropska zveza bila proti Nemčiji. Zanimivo je, da tudi danes proti ideji evropske unije ni skoro nobenih novih argumentov. Zanimivo pa je tudi, da so šele naslednja stoletja narodom Evrope dala to, kar je češki narod že takrat imel v tako obilni meri: narodno čustvovanje, demokracijo in odgovornost za nastajanje in ustvarjanje nove dobe.

Tudi dandanašnja češkoslovaška republika, ki se smatra za naslednico husitske države, zastopa temeljna načela Jurija Podjebraškega. Temeljne sile realnosti so spravile novo ČSR potom Male antante v isti zvezni sistem, kakor ga je hotel pred dobrim poltisočletjem oživitviti Jurij Podjebraški. Danes je češka politika v zvezi s francosko nositeljica kontinentalne ideje, koje uresničenje naj ustvari končni sporazum med češtvom in nemštvom.

Kako si zamišlja Bata gradnjo modernih cest?

Tomaž Bat'a, znani češki industrialec iz Zlina na Moravskem, je zaprosil okrajni urad v Ogrskem Gradišču, naj zgradi na njegove stroške 11 km dolgo cesto Zlin—Otrokovice in naj uredi upravo ceste po načelih, ki jih ima on v pogledu cest. Bat'ovi načrti za gradnjo modernih cest so zelo zanimivi in pomenijo predvsem nove eksistenčne možnosti v modernem življenju. Za asfaltiranje in regulacijo ceste namerava Bat'a na vsakih 5 kilometrov zgraditi hišico za cestnega mojstra, ki bi imel na cesti podobno službo kakor železniški čuvaj na progi. Ta moderni cestni mojster mora biti zdrav, inteligenten in dobro plačan mož, da se bo lahko polno posvetil vzdrževanju ceste in njeni službi. Ne sme imeti interesa na postranskem zaslužku. Zato tudi namenoma ni pri stanovanjih cestnih mojstrov zgradb za živinske hleve, ker bi reja živine bila cestnemu mojstru pogodbeno prepovedana. Bat'a je mnenja, da mora cestni mojster travo na cesti in v jarkih uničevati in ne gojiti, ker trava škoduje cestam. Pač pa bi hišica cestnega mojstra bila pomočna postaja za avtomobiliste pri nezgodah, za reparature, za bencin, imela bi telefon in vse druge potrebščine. Na ta način bi se razmeroma visoka plača cestnega mojstra tudi izplačala, ker bi se tako mnogo prihranilo na vzdrževalnih stroških moderne ceste.

Prodiranje u puščave

Vedno bolj prodira človek v pustinji brez poti kot raziskovalec in kot industrijalec. Industrijalec prodira tudi v najbolj puste kraje, ne da bi vprašala, ali vodi v nje železniška proga ali parnik. Pri prevozi na velike daljave ne gre več toliko za brzino, nego za stroške prevoza. Pri prevozu na morju je najbolj ekonomična brzina za prevoz tovorov 10—12 vozlov na uro. Če povečamo brzino na 20—30 vozlov,

prihranimo na času, prevozni stroški so pa večji. Zato treba pri prevozu blaga delati na to, da so stroški pri toni in kilometru ali milji čim nižji. V krajih, kjer tovore lahko prenaša samo človek, je to najtežje. Nosač lahko nosi največ 30 kg in prehodi 25 kilometrov dnevno, tako da 1 km stane približno 70 Din. To je drago! Žival lahko nosi 100 kg in prehodi 40 km dnevno. Stroški za kilometer znašajo 27 Din. Voz kot prevozno sredstvo je na vrhuncu svojega razvoja v Južni Afriki. Tam 16 ali več volov, ki so dresirani, da vozijo skupno, prevaža tudi najtežje tovore po najtežjem terenu. Stroški za kilometer znašajo 13 Din in je to najceneje prevozno sredstvo. Avto ni za kraje brez poti. Najidealnejša bi bila gradnja železnice. Francoski in angleški strokovnjaki študirajo, kaj bi se dalo napraviti dotlej, da bodo zgrajene železnice. Nekateri predlagajo vlak z verzišnimi kolesi, ki bi jih vlekel posebej konstruirani motor. Nositi bi moral tak vlak 100 kilogramov, da bi stroški za en kilometer znesli 1.50 Din. Podobne vlake sta gradila že Daimler in Renault. Moderna tehnika dela tudi na tem, da bi razum parnih in električnih lokomotiv iznašli posebno konstrukcijo za puščavske železnice, da ne bi bilo več kraja na svetu, kamor ne bi mogle priti te železnice brez tračnic.

Glavna filijala državne hipotekarne banke v Ljubljani

sprejema zopet od 1. junija do 31. julija prošnje za dolgoročno hipotekarna posojila in sicer: 1. Prošnje se bodo sprejemale samo do največ 500.000 Din. 2. Prošnje za naknadna posojila se ne bodo sprejemale. 3. Prošnje vodnih zadrug kakor tudi prošnje na poljedelska zemljišča se ne bodo sprejemale. Izvzeti so samo meščani, ki prosijo posojila na poljedelska zemljišča, ako jim Privilegirana agrarna banka v takih slučajih posojila ne da.

Telefoniranje z drvečega vlaka

V Kanadi so nedavno delali zelo zanimive poskuse, ali je mogoče, voditi telefonske pogovore iz drvečega vlaka z raznimi bližnjimi in tudi oddaljenimi kraji. Poskusi so — kakor javljajo — uspeli nad vse pričakovanje. Sam predsednik kanadskih železnic Sir Henry Thornton je govoril telefon ski z državnim tajnikom ministrstva trgovine Zedinjenih držav v Washingtonu, Lamantom. Ko je Thornton zahteval zvezo, je vlak drvel z brzino 60 km na uro. Tudi številka na Angleskem, ki je bila klicana z železnice, se je javila, vendar se pogovor radi huđe nevihte ni mogel vršiti. Vsi pogovori, ki so se vršili na ameriškem kontinentu, pa so bili razločni in jasni. Nova aplikacija telefona na železnici je pravzaprav enostavna, ker se uporabljajo brzojavne žice, ki teko sporedno z železniško progo. Zveza se dobi tako, da se pozove številka s pomočjo radio-aparata, ki je instaliran v vlaku. Morda se bomo tudi pri nas kmalu razgovarjali iz vlaka s svojci, ko bomo potovali. Seveda bo morda za marsikako žensko, koje mož jo bo s potovanja poklical, to zelo neprijetno... Praktični izumi imajo pač tudi svoje »slabe« strani!

Igra, ki je nesla autorju nad 100 milijonov Din

Nedavno je končala v Ameriki pravda za avtorsko pravo, ki je tekla 18 let. Leta 1912. je pisateljica Grace A. Feudlerova, avtorica igre »Na havajskih otokih«, tožila Riharda Tunnyja, da je njegova igra »Baika« enostavni plagijat njene igre in da se morajo vse taktijeme za to igro zapleniti v njen prid. Tunny je zaslužil na taktijemah v Ameriki in Angliji nad 1.400.000 dolarjev. Sodišče je pred kratkim razsodilo v korist Tunnyju in obsodilo povrh tožiteljico na plačilo stroškov v iznosu 608.311 dolarjev, tako da je dobil Tunny za svojo igro nad dva milijona dolarjev (nad 100 milijonov dinarjev).

Iz kraljestva radia

Velika radio-razstava bo od 26. septembra do 9. oktobra v Parizu, največja na polju radia, kar jih je doslej bilo v Franciji. — Med Francijo in francosko Indo-Kino je otvorena brezžična telefonska komercialna zveza. Taksa za en govor med Parizom in Saigonom znaša krog dva in pol tisoč dinarjev. — V Rusiji bodo zgradili tri nove velike radio-postaje, vsako z 100 kilovati. To pa radi tega, ker so nastale vedno večje motnje pri poslušanju v postajah na sosednih valovih. — V Avstraliji slušatelji na radio niso zadovoljni z vodstvom radiofonske družbe in je njih število letos zelo padlo.

Skoro 4 milijarde Kč

bo investirala tekem prihodnjih 10 let mestna občina praška. Sestavljen je investicijski proračun, da se najde zanesljiva podlaga za finančne potrebe in za sistematsko kritje v prihodnjih 10 letih. Za nakup potrebnih zemljišč je predvidenih 180 milijonov Kč, za komunikacije 567.258.000 Kč, za javne parke in nasade 73.230.000 Kč, za mostove, kopalnice, predore 191.500.000 Kč, za javne zgradbe 810.400.000 Kč, za socialno-skrbne ustanove 1.080.000.000 Kč, za kanalizacije 227.000.000 Kč, za čiščenje cest 150.000.000 Kč, za šole 109.160.000 Kč, itd. Celi investicijski proračun znaša 3.989.000.000 Kč. Vsekakor zelo velikopotezno. Pri nas v Mariboru pa že trepetamo, če se v nujno potrebuje, če investira par milijonov.

Papež prijatelj letalstva

Papež Pij XI. je s posebno okrožnico priporočal prelato in misijonarjem, naj za potovanje na daljni vzhod uporabljajo letala. Poljskemu primasu je izrekel priznanje, ker vedno dopušča v Rim z letalom. Kitajskemu škofu je priporočil, naj se poslužijo samo letala, kadar mora priti v Rim počast.

Sport

SK Železničar, lahkoatletski odsek.

Vsi lahkoatleti se pozivajo, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil jutri ob 17. uri na igrišču. Vabijo se tudi intereseanti za lahkoatletiko. Načelnik.

SK Železničar, plavalni odsek.

Jutri ob 19. uri se bo vršil v restavraciji Narodnega doma važen članski sestanek. Vsi, ki še niso oddali slike, se pozivajo, da jih prinesejo s seboj. Načelnik.

Concordia lahkoatletski prvak Jugoslavije.

Na nedeljskem lahkoatletskem tekmovanju za lahkoatletsko prvenstvo države za moštva je dosegla Concordia 73.016 točk in si tako priborila lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije. Drugo mesto je zasedel Hašk z 68.612 točkami.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

V četrtek, dne 5. ttn. ob 20. uri sestanek članstva v hotelu pri Zamorcu. Udeležba, predvsem vseh kapetanov, obvezna. Načelnik.

Kraljica na Bledu.

Nj. Vel. kraljica Marija se je pripeljala v nedeljo z dvornim vlakom s prestolonaslednikom Petrom ter kraljevičema Tomislavom in Andrejem iz Splita na Bled in se nastanila v gradu Suvoboru. Prebivalstvo je priredilo kraljevski rodbini pristrčen sprejem.

Sovjetska vlada prepovedala moderne plesse

Francoski listi objavljajo zanimivo vest, da je sovjetska vlada strogo zabranila moderne plesse in odredila, da se na celem ozemlju sovjetske Rusije zapro plesne šole, v katerih uče moderne plesse in kvarijo mladež. Oblasti so uvidele, da je mladina postajala vedno bolj pokvarjena in da je treba kolikor mogoče popravljati. Oblasti ostro nastopajo proti plesnim učiteljem, ki niso znali varovati morale, ampak so delali nasprotno. Oblasti hočejo izkoreniniti pokvarjenost, ki je importirana iz »gnile buržujske Evrope«. Imajo deloma prav!

Koliko denarja požro ameriški kinematografi?

Na spomladanskem kongresu kinematografskih inženirjev v Washingtonu je dr. Franklin Irby iz Newyorka poročal zelo zanimive podatke o ameriškem kinematografu. Zvočni film je povzročil znatno zvišanje obiska kinov, povprečno za 100 milijonov ljudi na teden. V Ameriki bo tekom l. 1930 dobilo 75% kinematografov aparate za zvočne filme, v Evropi samo 40%. Dr. Irby je tudi izračunal, da pri obisku 100 milijonov ljudi na teden in pri povprečni vstopnini 30 centov (17 dinarjev) požro ameriški kine letno 90 milijard dinarjev na vstopninah.

O zdravstvenem stanju v Češkoslovaški

je minister za narodno zdravje dr. Spina v poslanski zbornici ČSR podal poročilo, glasom kojega je bilo v l. 1929 v ČSR v službi javne higijene 9451 zdravnikov, od teh 1340 v bolnicah, ki jih je 171 z 45.671 posteljami. Število letičnih je doseglo četrto milijona in je za te bolnike otvorenih 121 dispanzerjev za zdravniške preiskave. Venerične bolezni so se zmanjšale za 30%, tudi je padla umrljivost dece, dasi je še vedno velika (49.204, torej 146 na 1000). Za rakom umre letno 16.000 ljudi.

60 let feminističnega lista.

Letos poteka 60 let, kar je l. 1870. v Massachusettsu v Zedinjenih državah gospa Lucy Stone skupno s svojim možem Henry Blakwellom ustanočila časopis »The womens Journal« (ženski list), ki je imel nalogo podpirati ženske v njihovi borbi za pravice. Prva urednica tega lista je bila Mary Livermore.

6.150.000 prebivalcev v New-Yorku.

Njujorska »Herald Tribune« javlja, da šteje New-York po najnovejšem ljudskem štetju 6.150.000 duš, dočim jih je bilo glasom štetja l. 1920 še samo 5.620.000. Prirastek znaša torej 9,5%.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

»Oti,« je premišljal on, drgetaje po vsem životu, »to je ona! ... Poznam jo! ... To je ona ... toda kako je pomlajena! ... Ona — v vsem nezmanjšanem blesku svoje mladostne krasote! ... O groza! ...«

Hotel je krikniti. Toda glas mu je zamrl v gol-tancu.

Prikazen je prišla še bliže k njemu. Šla je mimo njega. Njena bela obleka se je dotaknila starčevega obraza.

Njegove izbuljene oči je niso hotele izpustiti ... Počasi, počasi se je ženska oddaljevala in je naposled izginila ... Takrat pa je papež glasno zakričal in padel nezavesten vznak po klopi.

Ko se je zopet zavedel, je videl okrog sebe svoje hčer in svoje služabnike.

»Kaj vam je, oče?« je vzkliknila Lukrecija.

Toda on ni hotel ničesar povedati. Naglo se je vrnil v svoje stanovanje, opiraje se na služabnika, ki sta ga spremljala. Šele ko je ostal sam z Lukrecijo, je izpregovoril:

»Končano je, hčerka,« je jecjal.

»Za božjo voljo, oče, kaj se vam je pripetilo? Imejte pogum! ...«

»Konec je! ... Ni več poguma! ... To je konec, saj ti pravim ... Nocoj se me je dotaknila perot smrti! ...«

Bela prikazen, ki se je bila s svojo belo obleko dotaknila starega Borgija in ga navdala s toliko grozo, je izginila v drevoredih, dočim je Lukrecija z vso naglico spravljala svojega očeta v njegovo stanovanje. Dospela je do nekih vrat na desnem krilu gradu, napotila se v prvo nadstropje ter stopila v prostorno, toda preprosto sobano. Ta prikazen, ta ženska, je nato spustila svoj pajčolan, naslonila se k oknu ter se z otožnimi očmi zagledala v morje, ki se je gubalo v mesečini, plešoči po grebenih valov.

Vsak, kdor je poznal grofico Onorato, ki je umrla zastrupljena od papeža, bi bil mislil, da jo vidi v tej mladi ženski zopet obujeno k življenju.

In zares je bila ta prikazen, ali boljše rečeno ta ženska — hči nesrečne grofice: Bila je Beatrice, ali, da ji pustimo njeno dražestno in poetsko ime, po katerem jo poznamo, bila je Primavera ...

Odkar je bila zaprta v Caperskem gradu, je živela takorekoč ločena od ostalega sveta.

Prvih osem dni je minilo jetnici v tisti strašni, uničujoči bedi, ki jo povzročata popolno molčanje in neprestana samota.

Vse njene misli, vsa vprašanja, ki si jih je zastavljala, so se vrtela okrog enega samega imena: Ragastens. Tiho, tiho ga je ponavljala sama pri sebi, da bi dajalo pogum v trenutkih obupa. V spomin si je slikala njegovo vitko, ponosno postavo, smehljajočo se včasih, včasih otožno, drugi hudomušno, in se zatekala k njemu kot edinemu bitju, h kateremu je čutila, da jo priklepajo skrivnostne, mogočne vezi.

Nekega dne je dekla izostala: Lukrecija je sama stopila v sobo. Primavera je naglo segla v nedrje, da se prepriča, ali je njeno bodalce še na svojem mestu. Menila je, da bo zagledala Cezarja za Lukrecijinim hrbtom. Toda varala se je.

Pomirjena v tem pogledu, Primavera vendar ni marala obrniti oči na Lukrecijo. Ta jo je nekaj hipov molče motrila od nog do glave. Nato je spregovorila počasi, z zamolklo, pridržano ironijo:

»Čudovito ste podobni grofici, vaši materi ... Človek bi mislil, da je ona ... če ne bi bila imela preveč utrujenih potez ... od žalosti seveda ... in skoraj čisto belih las.«

Sleherna teh besed je bila kakor sunek z bodalom v Primavera srce.

A vztrepetala vendar ni; ukazala je sama sebi, da mora ostati neobčutljiva.

»Prišla sem vas vprašat, ali česa želite ... Pravično mi morate priznati, da nisem zlo ravnila z vami ... Sovražim vas, to je resnica. In še bolj sovražim moža, ki ga vi ljubite ... Toda navadna mučiteljica nisem ... Trpljenje, ki sem vama ga namenila, vaju ima zadeti obadva v srce ... njega in vas ... On vas gotovo išče ... Naj potrpi! Kadar bo čas, bom že skrbela, da izve, kje se nahajate ... Da ne pozabim: naznanjam vam bližnji poset svojega brata Cezaria ...«

Jedva zaznat trenet Primavere je pričal Lukreciji, da ji je zadala krut udarec. Hči Aleksandra Borgia se je nasmešnila z drobnim usmevom zadovoljstva.

»Ali vam je ta poset nevšečen?« je vprašala, nretiravaje skrbeti ton v svojem glasu. »Škoda bi bilo, saj vas tako silno ljubi, ta mili Cezar! ...«

Toda že se je bil Primavera vrnil njen neomajni mir.

Lukrecija je še enkrat pogledala nesrečnega otroka: nato je odšla. Primavera se je izvil vzdihljaj najskrajne bolečine. Njene moči so bile izčrpane! ... Krčevito se je razlokal ter se zagrizla v svoj pajčolan, da je nebi ljudje slišali plakati.

Vračaje se v svoje stanovanje, je Lukrecija premišljevala:

»Da! ... Presenetljivo je podobna svoji materi ... Kdo ve, to mi utegne še služiti ... Ah, če bi mogla razkrojiti te nekdanje tako silne možgane ... in do kraja ukrotiti papeža s pomočjo praznoverja. On vidi ponoči strahove ... pa bi mu enkrat pokazala tak strah! ... Nato pa, kot popolna oblastnica nad tem človekom, zaslužnim od groze — kdo ve, če ne bi mogla poizkusiti kakega odločilnega udara proti Rimu! ...«

Dnevi so se vrstili za dnevi, strašni za Primavera, obsojeni na molčanje v tej sobi, kjer je bila zaprta in zaklenjena. Njena edina tolažba je bila gledati skozi okno. Odondot je po cele ure strmela na modro obzorje Sredozemskega morja.

Tako hudo ji je že bilo, da je goreče želela vsaj majhne prilike govoriti s komerkoli, samo da je človeško bitje, ali izprehajati se vsaj par minut po krasnem vrtu, ki se je širil pod njenimi očmi.

Nekega jutra, ko se je zbudila, ni več našla svoje obleke. Na njenem mestu je ležala dolga bela obleka z belim pajčolanom. Primavera je izprva sklenila ostati v postelji. Dozdevalo se ji je, da se skriva v tej čudni zamenjavi obleke kaka ostudna past. Toda kmalu se je zbal, češ, da se neoblečena ne bi mogla braniti nasilja. In zato je oblekla belo obleko, ki se ji je drugače prekrasno podala.

Uro kasneje je stopila Lukrecija v njeno sobo. Zdelo se ji je, da se je izraz njenega lica pomilil, da je sovraštvo izginilo iz njenega pogleda ...

»Ne bom vas dolgo nadlegovala,« je izpregovorila Lukrecija s čudno nežnostjo. »Hočem vam samo povedati, da se odslej vsak večer lahko izprehajate na vrtu.«

Do te nežnosti se je vzbudila v srcu Primavera velika nezaupnost. Zvečer, ko je slišala, da ji odlepajo vrata, je ostala v sobi. Tudi drugi in tretji dan se je še ustavljala. Naposled se je vdala željam. Plaha, obotavljaje se, roko stisneno na svoje bodalce, je šla doli ter storila par korakov; nato je postala smeješa in je počasi stopala po drevoredih, srečna do solz, da je mogla prijemati od blizu duhati cvetlice, ki jih je toliko ljubila ...

LXIII.

Lukrecijin zaklad.

Kakor smo videli, je Lukrecija Borgia spremlila očeta v njegovo stanovanje. Skrita za gostim grmovjem, je bila neopaženo prisostvovala prizoru, ki ga je priredila. Slišala je jecanje starca, ko je gledal prikazen grofice Alma. Nato, ko je Primavera izginila in papež omedlel, je skočila k njemu ter zaklicala na pomoč. In zdaj se je navidezno trudila potolažiti praznoverno grozo svojega očeta.

(Nadaljevanje sledi.)

Birska darila

naiceneje pri J. Mulavec, Maribor, Kralja Petra trg 1. Ogled neobvezen, neugajajoče se zamenja ali vrne denar. 1509

Jako dober labolčnik

proda poceni Karol Pugel, Maribor, Trg svobode 3. 1562

Pozor!

Izdelujem najmodernejša pletena čevlje po meri v vseh barvah. Na zalogi imam tudi nekaj zgotovljenih. Ivan Pirc, Aleksandrova cesta 24. 1561

Veliko sobo,

meblovano ali prazno, z uporabo kuhinje, oddam s 15. junijem ali 1. julijem zakonskemu paru brez otrok. Klavniška ulica 14/I. 1617

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam. Vojašniška ulica 18. 1618

Kletno stanovanje

v vili (soba in kuhinja) oddam takoj mirni stranki. Ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 1615

Kupim ponošeno obleko

za veliko moško postavo. Horvat Ignac, kolporter, Danjkova ul., baraka D. 1614

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev naiceneje izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Državna razredna loterija.

Poročilo iz kolekture Ant. Golež, Maribor, Aleksandrova cesta 42.

Žrebanje V. razreda, 19. kola, 20. dan, dne 2. junija t. l. Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tisk. pogreške se ne odgovarja).

Din 1.200.000: 96428.
Din 500.000: 53.720.
Din 20.000: 44304.
Din 10.000: 18615, 97077.
Din 4000: 23954, 27086, 88606.
Din 2000: 2576, 6761, 11970, 2422, 15936, 19818, 23724, 8637, 38354, 29205, 39740, 46331, 51317, 59336, 62201, 67534, 79425, 85664, 86720, 87565, 87694, 93147, 93299, 94619, 97806.

Začetno žrebanje 8. julija t. l. Ker je veliko povpraševanja po naših srečkah, naročajte za 20. kolo že sedaj, katere se bodo razpošiljale od 8. junija t. l.

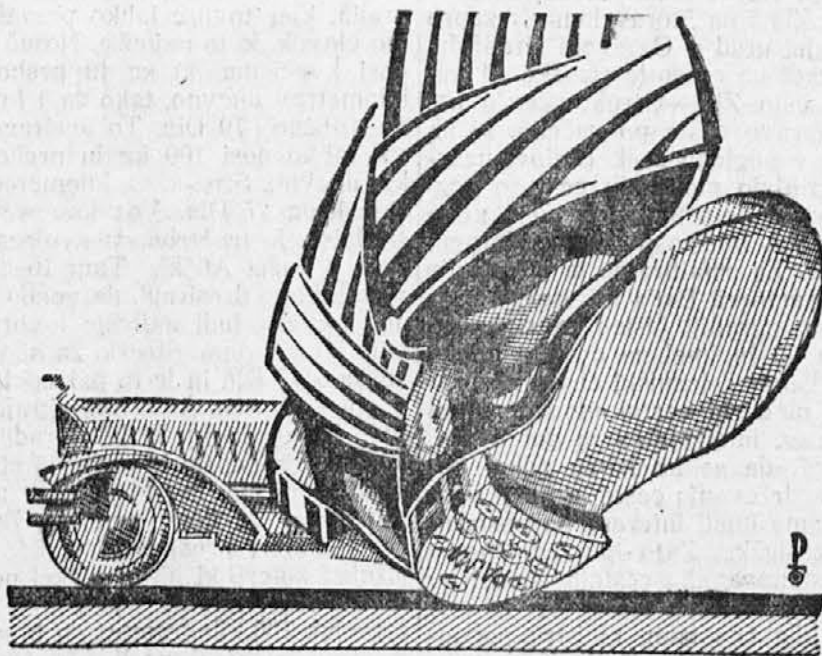
Kupujte vsi srečke pri gori navedeni tvrdki, pri kateri zadenejo največji dobitki. Srečke se lahko naročijo po dopisnici.

Učenec

boljših starišev in po možnosti z meščansko šolo se takoj sprejme. Ponudbe na »Kostanjevec« d. z. o. z. manufakturna zaloga Ptuj

Spominjajte se CMD!

Kar je za

AUTOMOBIL IN DVOKOLO GUMI OBROČ

to je za

pešca PALMA-peta

Tu kot tam obvaruje elastični kaučuk vsak udarec s peto, s čimer varuje telo in živce ter nas očuva preneglega utrujenja. Čevlji s PALMA-petami ohranijo dolgo časa svojo obliko.

